

MU/LJ

18.2.2016

Kaupunginkanslia

HEL 2015-012409

VALTUUSTOALOITE AURINKOKERÄINTEN LUVANVARAISUUDESTA JA SIITÄ
TIEDOTTAMISESTA

Lausunto

Valtuutettu Kaarin Taipale ja 18 muuta valtuutettua ovat tehneet valtuustoaloitteen koskien aurinkokeräinten luvanvaraisuutta ja siitä tiedottamista. Aloitteessa todetaan, että Helsingissä kasvatetaan hajautettuun järjestelmään perustuvaa, uusiutuvien ja paikallisten energialähteitten osuutta. Tätä tukee myös aurinkokeräinten hankintakustannusten alentuminen ja asennusten suhteellinen helppous.

Aloitteessa epäillään, että yksi este aurinkoenergian laajemmalle käyttöönotolle saattaa olla, että monet, jotka harkitsevat aurinkopaneelin hankkimista, pelkäävät lupabyrokratiaa. Valtuutetut esittävät, että Helen, Heka ja muut hallintokunnat kuten rakennusvalvontavirasto, kaupunkisuunnitteluvirasto, rakennusvirasto, kiinteistövirasto, kaupunginmuseo ja asuntotuotantotoimisto selkeyttävät, yhtenäistävät ja tehostavat kiinteistönomistajille, rakennuttajille ja rakentajille suunnattua, aurinkokeräinten asennusta koskevaa tiedotusta myös luvanvaraisuuden näkökulmasta.

Rakennusvalvontavirasto toteaa, että valtuustoaloite on sinänsä oikeaan osunut ja kannatettava. Virasto ei kuitenkaan näe, että aurinkokeräimiä koskeva lupabyrokratia olisi varsinainen este niiden asentamiselle. Aurinkokeräimen sijoittaminen rakennuksen, rakennelmaan tai pihamaalle on vapautettu toimenpideluvan hakemisesta Helsingin kaupungin rakennusjärjestyksen 21 §:ssä. Lisäksi asiasta on tehty valtuustoaloitteessakin mainittu ohje, joka nimenomaan palvelee pienrakentajia.

Monet tekijät kuten keräimien hinta, kannattavuus, asennusten helppous tai vaikeus, kannustinten suuruus jne muodostavat yhdessä yleistymistä hidastavia tekijöitä. Virasto näkee, että aurinkokeräinten asentaminen erilaisissa tilanteissa vaatii lisäohjeistusta ja tietopakettia hankkeeseen ryhtyville. Ohjeistukseen tulisi koota sekä kaupunkikuvallista että teknistä tietoa. Tiedon kokoaminen olisi hyvä tehdä eri toimijoiden yhteistyönä.

Aurinkokeräinten asentamisella voidaan tarkoittaa yksittäisiä keräimiä tai kokonaisia suuria voimaloita. Kaupunkikuvallisesti pienet keräimet ovat useimmiten melko harmittomia, mutta kaupunkikuvallisesti vaativat, kuten suojelukohteet, on syytä arvioida huolella. Samoin naapurin asema tulee arvioida. Erityisesti tämä tulee huomioida ennen isojen keräinkenttien asentamista, jotka voivat aiheuttaa häiriötä tai häikäisyä.

Suurissa yksiköissä voi olla monia teknisiä ongelmia ja vaatimuksia. Lupamielessä ne voivat vaatia rakennuslupan, koska ne saattavat mm. vaatia rakenteiden kantavuuden arvioimista. Niistä voi aiheutua rakenteiden vaurioitumista tai kuumentumista, palovaara tai sähköiskuvaara palo- ja pelastushenkilöstölle. Kaikkia näitä tekijöitä tulisi ohjeistuksessa selvittää ja käsitellä. Hyvällä ohjeistuksella ja tietopakettilla voidaan edistää ja nopeuttaa aurinkokeräinten yleistymistä. Siinä voidaan myös selkiyttää tarvittavien lupien hankintaa erilaisissa tapauksissa. Vuonna 2013 julkaistussa, Helsingin rakennusvalvonnassa tehdyssä Omakotiasukkaan oppaassa on asiaa myös käsitelty (siv. 36 – 38). Opas on luettavissa rakennusvalvonnan kotisivuilla (www.rakvv.hel.fi).

Ympäristöministeriössä on myös ollut työn alla valtakunnallisen ohjeistuksen aikaansaaminen aurinkopaneeleista ja vastaavista uusiutuvaa energiaa hyödyntävistä laitteista. Ohjeistuksesta oli olemassa talvella 2015 luonnos, ja sitä esiteltiin koulutustilaisuuksissa, mutta sen jälkeen asiasta ei ole kuulunut enempää.

VALTUUSTOALOITE

Valtuustoaloite kokonaisuudessaan kuuluu seuraavasti:

Helsingin energiantuotannossa kasvatetaan hajautettuun järjestelmään perustuvaa, uusiutuvien ja paikallisten energialähteiden osuutta. Tätä tukee myös aurinkokeräinten hankintakustannusten alentuminen ja asennusten suhteellinen helppous. Yksi este aurinkoenergian laajemmalle käyttönotolle Helsingissä saattaa olla, että monet, jotka harkitsevat aurinkopaneelien hankkimista, pelkäävät lupabyrokratiaa. Helsingin rakennusvalvonnan sivuilla on ohje Aurinkokeräimen, ilmalämpöpumpun ja jäähdytyslaitteen ulkoyksikön asentaminen (lokakuu 2014), jossa todetaan mm. seuraavat periaatteet:

"Tämän ohjeen mukaisesti asennettuna aurinkokeräimen, ilmalämpöpumpun, tai jäähdytyslaitteen ulkoyksikön asentaminen rakennukseen ei vaadi toimenpidelupaa rakennusvalvontavirastosta. Aurinkokeräimen, ilmalämpöpumpun tai jäähdytyslaitteen ulkoyksikön

asentamiseen tulee aina olla kiinteistön omistajan tai haltijan lupa....

Vaikka toimenpiteen toteuttaminen ei vaadi lupaa, on rakentamisessa noudatettava voimassa olevan asemakaavan määräyksiä ja kyseiseen rakentamiseen liittyviä säännöksiä. Suojelluissa rakennuksissa tulee ottaa huomioon rakennussuojelusta aiheutuvat vaatimukset.

Hankkeeseen ryhtyvä vastaa myös rakenteiden turvallisuuteen ja terveellisuuteen sekä teknisiin ominaisuuksiin liittyvistä seikoista. Asennus on suunniteltava rakennuksen luonteeseen ja kaupunkikuvaan soveltuvaksi.

Sijoitettaessa aurinkokeräimiä suojellun kiinteistön katolle tai kaupunkikuvallisesti näkyvään paikkaan käsitellään hanke kaupunkikuvallisena lausuntoasiana. Kaupunkikuvallisen lausuntoasian käsittelyn yhteydessä kuullaan tarvittaessa ne naapurit, joiden näkymiin aurinkokeräimet sijoittuvat. Hakija voi kuulla itse naapurit tai kuuleminen voidaan jättää viranomaisen hoidettavaksi. Vaikka lupaa tai lausuntoa ei haetakaan, tulee hakijan kuulla naapurit, jos hankkeella on vaikutusta naapurin etuun."

Me allekirjoittaneet kaupunginvaltuutetut esitämme, että Helen, Heka ja asianomaiset hallintokunnat, (mm. rakvv, ksv, hkr, kivi, kaupunginmuseo ja Att) selkeyttävät, yhtenäistävät ja tehostavat kiinteistönomistajille, rakennuttajille ja rakentajille suunnattua, aurinkokeräinten asennusta koskevaa tiedotusta myös luvanvaraisuuden näkökulmasta.

Liite: Rakennusvalvontaviraston ohje. Aurinkokeräimen, ilmalämpöpumpun ja jäähdytyslaitteen ulkoyksikön asentaminen, marraskuu 2015

RAKENNUSVALVONTAVIRASTO

Lauri Jääskeläinen
virastopäällikkö

Marjatta Uusitalo
toimistopäällikkö